

عنوان مقاله:

از عقلانیت امید تا اخلاق امید

محل انتشار:

فصلنامه آینه معرفت، دوره 18، شماره 4 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 0

نویسنده:

مسعود صادقی - هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

خلاصه مقاله:

امید یکی از انسانی ترین پدیده هاست. در میان فیلسوفان متاخر بالاخص با رویکرد تحلیلی تلاش فراوانی برای نقد تعریف سنتی از امید در جریان است. رهیافت باور میل و بسنده یا نابسنده بودن آن در تعریف امید و نیز سنجه اعتبار یا اصطلاحاً عقلانیت امید، موضوع اصلی این مباحث است. در این نوشتار ضمن مرور اختصاری و انتقادی این تعاریف به تحلیل سه گونه اصلی از عقلانیت امید پرداخته شده است: عقلانیت معرفت شناختی، عقلانیت عملی و عقلانیت بنیادی/ هویتی. پس از بحث در باب گونه های سه گانه عقلانیت امید و تحلیل نسبت آنها، پیشنهاد شده است که پدیده امید با توجه به سرشت احساسی و آینده گرایانه آن بیشتر با معیار عقلانیت حداقلی ارزیابی شود تا عقلانیت رادیکال و حداکثری. بخش پایانی مقاله مصروف بحث اخلاق امید شده است. اما برای رعایت دقت بحث، از میان مسائل گوناگون بیشتر بر تحلیل اخلاقی سه خطر ضمنی امید یعنی نومییدی، آرزواندیشی و بهره کشی سیاسی از امیدواران تمرکز شده است. ضمن آنکه با الهام از تفکیک راهگشای گابریل مارسل، امیدوار بودن از امید داشتن تفکیک و فوائد عملی آن در مبحث اخلاق امید ذکر شده است.

کلمات کلیدی:

امید، عقلانیت، آرزواندیشی، ناامیدی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1294710>

